

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Terminy Proceduralne](#) > [Austria](#)

Terminy proceduralne

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Jakie rodzaje terminów wyróżnia się w postępowaniu cywilnym?

W prawie austriackim występują różne rodzaje terminów.

Wyróżnia się terminy procesowe, tj. terminy, przed upływem których strona lub inny uczestnik postępowania może lub musi wykonać określone czynności na potrzeby postępowania, oraz terminy materialne, tj. terminy, przed upływem których musi nastąpić określone zdarzenie, aby wynikły z niego określone materialne skutki w systemie prawnym (np. termin składania pozwów dotyczących naruszenia posiadania zgodnie z § 454 kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozessordnung*, ZPO) lub termin wypowiedzenia umowy najmu najemcom zgodnie z § 560 ZPO). Należy zauważyć, że czas potrzebny na doręczenie przez pocztę nie wlicza się do terminów procesowych, jest natomiast uwzględniany w terminach materialnych. Oznacza to na przykład, że odwołanie uznaje się za złożone w terminie, jeżeli zostało nadane przed upływem ostatniego dnia terminu procesowego na wniesienie odwołania (data nadania), nawet jeżeli wpłynie do sądu po tym terminie.

Terminy dzielą się także na te ustanowione bezpośrednio w prawie (np. terminy na wniesienie odwołania) oraz te wyznaczone przez sędziego w odniesieniu do danej sprawy (np. termin na wniesienie zabezpieczenia na pokrycie kosztów). Połączeniem obu sytuacji są terminy instrukcyjne, w odniesieniu do których prawo ustanawia jedynie ramy czasowe (okres minimalny, maksymalny lub przybliżony, tak jak w § 257 ust. 1 ZPO w odniesieniu do daty rozprawy wstępnej).

Terminy bezwzględne mają określony dzień upływu (zazwyczaj jeden dzień kalendarzowy), a terminy względne – określony czas trwania. Początek biegu terminu określa się na podstawie zdarzenia, które go rozpoczyna.

Co do zasady sędziowie mogą przedłużać terminy (terminy podlegające przedłużeniu). W wyjątkowych przypadkach, w których prawo nie zezwala na przedłużenie terminu, mówi się o terminach niepodlegających przedłużeniu lub terminach zawitych (*Notfristen*).

Wyróżnia się terminy przywracalne i nieprzywracalne, w zależności od tego, czy możliwe jest przywrócenie terminu w przypadku jego niedotrzymania. Z reguły istnieje możliwość przywrócenia terminu. W wyjątkowych przypadkach, w których przywrócenie terminu nie jest możliwe, mówi się o terminie prekluzyjnym (*Präklusivfrist* lub *Fallfrist*). Przykładami tego rodzaju terminów procesowych są terminy ostateczne na wniesienie wniosku o unieważnienie lub wniosku o ponowne rozpoznanie sprawy (§ 534 ust. 3 ZPO).

2 Wykaz różnych dni uznawanych za dni wolne od pracy na podstawie rozporządzenia (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r.

W Austrii za dni wolne od pracy uznaje się soboty, niedziele, Wielki Piątek oraz inne dni ustawowo wolne od pracy. Następujące dni są w Austrii ustawowo wolne od pracy: Nowy Rok (1 stycznia), Święto Objawienia Pańskiego (6 stycznia), Poniedziałek Wielkanocny, Święto Pracy (1 maja), Wniebowstąpienie Pańskie, drugi dzień Zielonych Świątek, Boże Ciało, Wniebowzięcie NMP (15 sierpnia), Święto Narodowe Austrii (26 października), Wszystkich Świętych (1 listopada), Dzień Niepokalanego Poczęcia NMP (8 grudnia), Boże Narodzenie (25 grudnia)

i drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia (26 grudnia).

3 Jakie ogólne zasady regulują terminy w postępowaniu cywilnym?

Większość przepisów dotyczących terminów można znaleźć w §§ 123-129, §§ 140-143 i § 222 ZPO oraz w § 89 ustawy o organizacji sądów (*Gerichtsorganisationsgesetz, GOG*).

Należy zaznaczyć, że przepisy wielu innych ustaw dotyczących szczególnych form postępowania różni się co do szczegółów od tych wymienionych powyżej, jednak aby zapewnić zwiezłość, nie można ich tu wszystkich wymienić.

4 W którym momencie rozpoczyna się bieg terminu, jeżeli dana czynność ma zostać wykonana w danym okresie?

W większości przypadków bieg terminu rozpoczyna się w chwili doręczenia decyzji lub orzeczenia, które wyznaczają lub rozpoczynają bieg terminu; w pozostałych przypadkach bieg terminu liczy się od chwili ogłoszenia takiej decyzji (§ 124 ZPO).

5 Czy na rozpoczęcie biegu terminu może wpłynąć lub go zmienić sposób przekazywania lub doręczenia dokumentów (doręczenie osobiste przez posłańca lub drogą pocztową)?

Tak. Jako wyjątek od ogólnej zasady, zgodnie z którą za datę doręczenia uznaje się datę dostarczenia lub ogłoszenia decyzji lub orzeczenia, wyznaczających lub rozpoczynających bieg terminu, dokumenty sądowe i podania przekazywane drogą elektroniczną (§ 89a ust. 2 GOG) uznaje się za doręczone w następnym dniu roboczym po ich dotarciu do domeny elektronicznej adresata (soboty nie uznaje się do tych celów za dzień roboczy) (§ 89a ust. 2 GOG).

6 Jeżeli dojdzie do zdarzenia, które rozpocznie bieg terminu, czy do terminu wlicza się dzień, w którym doszło do zdarzenia?

Przy obliczaniu terminu wyrażonego w dniach nie wlicza się do niego dnia rozpoczęcia biegu terminu ani dnia, w którym wystąpiło zdarzenie rozpoczynające bieg terminu.

Z kolei terminy wyrażone w tygodniach, miesiącach lub latach upływają o północy tego dnia ostatniego tygodnia lub ostatniego miesiąca, którego nazwa lub liczba odpowiada dacie rozpoczęcia biegu terminu. Jeżeli w ostatnim miesiącu nie ma takiej daty, termin upływa ostatniego dnia tego miesiąca.

7 Jeżeli termin jest oznaczony w dniach, czy liczba dni obejmuje dni kalendarzowe czy dni robocze?

Terminy wyrażone w dniach oblicza się w dniach kalendarzowych.

8 Kiedy taki termin jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Ze względu na charakter obliczeń stosowanych w odniesieniu do terminów wyrażonych w tygodniach, miesiącach i latach (zob. odpowiedzi na pyt. 6 i 9) nie stanowi to problemu w przypadku takich terminów.

9 Kiedy upływa termin, jeżeli jest wyrażony w tygodniach, miesiącach lub latach?

Terminy wyrażone w tygodniach, miesiącach lub latach upływają o północy tego dnia ostatniego tygodnia lub ostatniego miesiąca, którego nazwa lub liczba odpowiada dacie rozpoczęcia biegu terminu. Jeżeli w ostatnim miesiącu, w którym upływa dany termin, nie ma analogicznej daty (np. gdy bieg terminu wynoszącego jeden

miesiąc rozpoczyna się 31 stycznia), termin upływa ostatniego dnia tego miesiąca (w tym przypadku 28 lub 29 lutego). Niedziele, soboty, dni ustawowo wolne od pracy i Wielki Piątek nie wpływają na datę rozpoczęcia ani na bieg terminu.

10 Czy w przypadku, gdy termin upływa w sobotę, niedzielę, oficjalny dzień świąteczny lub dzień wolny od pracy, termin taki zostaje przedłużony do kolejnego dnia roboczego następującego po takim dniu?

Tak. Terminy, których ostatni dzień wypada w sobotę, niedzielę, dzień ustawowo wolny od pracy lub Wielki Piątek, upływają kolejnego dnia roboczego.

11 Czy w określonych okolicznościach można przedłużyć termin? Jakie warunki należy spełnić, aby skorzystać z takiego przedłużenia terminu?

Bieg terminów zawitych (Notfristen) w postępowaniu odwoławczym wstrzymuje się w okresach od 15 lipca do 17 sierpnia i od 24 grudnia do 6 stycznia. Jeżeli jeden z tych okresów rozpoczyna się w okresie wliczanym do terminu zawitego lub jeżeli początek biegu terminu wypada w jednym z tych okresów, termin przedłuża się o cały okres lub o część tego okresu pozostałą w chwili rozpoczęcia biegu terminu.

Nie dotyczy to niektórych postępowań szczególnych, zwłaszcza sporów o naruszenie własności, świadczenia alimentacyjne, roszczenia egzekucyjne i nakazy tymczasowe, ani terminów na zaskarżenie wyroku potwierdzającego niewykonanie zobowiązania.

12 Jakie terminy obowiązują w przypadku odwołań?

Zasadniczo termin na wniesienie odwołania zależy od rodzaju orzeczenia (wyrok lub postanowienie) i przedmiotu sprawy. W spornych sprawach cywilnych termin na wniesienie zażalenia na postanowienie (*Rekurs*) wynosi zazwyczaj 14 dni, a termin na wniesienie apelacji od wyroku (*Berufung*) - cztery tygodnie.

13 Czy sądy mogą zmieniać terminy, w szczególności termin stawiennictwa lub oznaczać szczególną datę stawiennictwa?

Co do zasady sędziowie mogą przedłużać terminy (terminy podlegające przedłużeniu). W wyjątkowych przypadkach, w których prawo nie zezwala na przedłużenie terminu, mówi się o terminach niepodlegających przedłużeniu lub terminach zawitych (np. termin na wniesienie odwołania).

Każdy termin można skrócić w drodze udokumentowanego porozumienia stron. Sąd może skrócić termin na wniosek jednej ze stron, pod warunkiem że może ona wykazać, iż krótszy termin jest konieczny do uniknięcia ryzyka znacznych strat, a strona przeciwna może bez trudu wykonać czynność procesową w takim krótszym terminie (§ 129 ZPO).

Termin można przedłużyć na wniosek, jeżeli strona korzystająca z przedłużenia przedstawi nieuniknione lub bardzo poważne powody, dla których nie jest w stanie przeprowadzić czynności procesowych w terminie, zwłaszcza jeśli strona ta doznałaby nieodwracalnych szkód, gdyby terminu nie przedłużono (§ 128 ust. 2 ZPO). Nie można przedłużyć terminu w drodze porozumienia stron (§ 128 ust. 1 ZPO).

Wezwania do stawienia się przed sądem (*Ladungen*) wystawia się jednak zasadniczo na konkretny termin. Stąd zmiana „terminu stawiennictwa” lub „oznaczenia szczególnej daty stawiennictwa” nie ma zastosowania do wezwania.

14 Jeżeli zawiadomienie o czynności dotyczącej strony zamieszkałej w miejscu, w którym mogłaby ona skorzystać z przedłużenia terminu,

następuje w miejscu, w którym osoby tam zamieszkujące nie mogą skorzystać z przedłużenia, to czy osoba taka traci przywilej wspomnianego przedłużenia?

W austriackim postępowaniu cywilnym nie przewidziano wyraźnie przedłużania terminów możliwych do przedłużenia – zob. odpowiedź na pyt. 13 – w zależności od miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu. Okoliczności te mogą jednak w danej sprawie stanowić jeden z powodów złożenia wniosku o przedłużenie.

W austriackim postępowaniu cywilnym zasadniczo nie przewiduje się różnych terminów dla stron w zależności od ich miejsca zamieszkania lub miejsca zwykłego pobytu ani od miejsca doręczenia.

Przepisy szczególne, które przewidują różne terminy w zależności od miejsca zamieszkania (np. § 411 ust. 2 kodeksu postępowania egzekucyjnego – *Exekutionsordnung*), są wyraźnie związane z tym kryterium i nie przewidują, że doręczenie w innym miejscu skróci lub wydłuży termin. Przepisy szczególne, które przewidują różne terminy w zależności od miejsca doręczenia (np. § 123 *Allgemeines Grundbuchsgesetz*), są wyraźnie związane z tym kryterium i nie przewidują, że konkretne miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu skróci lub wydłuży termin.

15 Jakie konsekwencje ponosi się w przypadku niedochowania terminu?

Co do zasady strona, która nie podejmie danej czynności procesowej w terminie, traci możliwość jej podjęcia (skutek wykluczający, § 144 ZPO). Od tej zasady istnieją wyjątki, przewidziane na przykład w § 289 ust. 2 ZPO (regulującym niestawiennictwo na potrzeby przeprowadzenia dowodu) oraz w § 491 ZPO (regulującym skutki niestawiennictwa na rozprawie w postępowaniu odwoławczym).

Czynności procesowe podjęte po upływie terminu są z reguły bezskuteczne z mocy prawa, chociaż w niektórych przypadkach stają się bezskuteczne wyłącznie na wniosek strony przeciwnej.

Czasem niedotrzymanie terminu oprócz zwykłych skutków niesie ze sobą skutki szczególne. Skutki takie są bardzo zróżnicowane. Najistotniejszym skutkiem szczególnym niedotrzymania terminu przez jedną ze stron jest możliwość wniesienia wniosku o wydanie wyroku zaocznego w postępowaniu cywilnym przez drugą stronę (§§ 396 i 442 ZPO). Oprócz tego warto wymienić następujące przykłady: jeżeli obie strony nie stawiają się w sądzie, postępowanie zawieszają na co najmniej trzy miesiące (zgodnie z § 170 ZPO), a w przypadku niestawiennictwa powoda w postępowaniu w sprawach małżeńskich pozew można na wniosek pozwanego uznać za wycofany, co nie prowadzi jednak do wygaśnięcia dochodzonego uprawnienia (§ 460 pkt 5 ZPO).

16 Jeżeli termin upłynął, jakie środki przysługują osobom, które go nie dochowały, np. stronom niestawiającym się w sądzie?

Skutki niestawiennictwa w sądzie lub niedotrzymania terminu można usunąć dzięki zastosowaniu następujących środków:

Przywrócenie stanu poprzedniego (§ 146 i nast. ZPO)

Przywrócenie stanu poprzedniego można zastosować w celu cofnięcia skutków niestawiennictwa w sądzie lub niedotrzymania terminu na podjęcie czynności procesowej, jeżeli takie uchybienie strony lub jej pełnomocnika jest skutkiem nieprzewidzianego lub nieuniknionego wydarzenia, a strona lub jej pełnomocnik nie ponoszą za nie winy lub ponoszą ją w niewielkim stopniu (drobne zaniedbanie). Wniosek o zastosowanie takiego środka należy wnieść w terminie 14 dni od daty usunięcia przeszkody.

Sprzeciw (§§ 397a i 442a ZPO)

Sprzeciw to środek prawny, którego celem jest uchylenie wyroku zaocznego na podstawie §§ 396 lub 442 ZPO. Co do zasady sprzeciw należy wnieść do sądu prowadzącego postępowanie w formie pisma procesowego w terminie 14 dni od chwili doręczenia wyroku zaocznego (termin niepodlegający przedłużeniu).

Apelacja (§ 461 i nast. ZPO)

Apelacja przysługuje od wyroku zaocznego głównie wówczas, gdy nie doszło do faktycznego niedotrzymania terminu, ponieważ zaszła jedna z przyczyn nieważności wymienionych w § 477 ust. 1 pkt 4 i 5 ZPO (nieprawidłowe doręczenie lub brak reprezentacji strony w postępowaniu). Apelacja taka nie może być jednak oparta na rzeczywistym niedotrzymaniu terminu przez stronę; jak wszystkie środki zaskarżenia, musi opierać się na błędzie sądu, ze względu na który uznano, że strona nie dotrzymała terminu.

■ Ostatnia aktualizacja: 01/09/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.